

TOIMINTAKERTOMUS 2018

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liitto ry on perustettu vuonna 2003. Liiton toiminta käynnistyi rekisteröinnin jälkeen vuonna 2004. Toimintavuosi 2018 oli liiton viidestoista.

Liitto toimii jäsentensä yhdyssiteenä ja Suomen Kotiseutuliiton Pohjois-Savon maakunnan aluejärjestönä sekä tekee yhteistyötä Suomen Kotiseutuliiton, Pohjois-Savon kaupunkien, kuntien ja alueellisten viranomaisten ja muiden tahojen kanssa sekä tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja sekä järjestää seminaareja, koulutus- ja tiedotustilaisuuksia ajankohtaisista asioista sekä harjoittaa toimialaansa liittyvää tiedotus-, julkaisu- ja muuta säännöissä määriteltyä toimintaa. Liitto jakaa OLVI-säätiöltä saamaansa avustusta edelleen kotiseututyöhön maakunnan alueella.

Jäsenyhdistykset ja jäsenmaksut

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liitto ry on maakunnallinen keskusjärjestö pohjoissavolaisen kulttuurin edistämiseksi. Vuoden lopussa liiton jäseninä oli 34 pohjoissavolaista kotiseutuyhteisöä. Uusina jäseninä liittyivät Nilsiän perinne- ja kulttuuriyhdistys ry, Soinilansalmen kyläyhdistys ry ja Pöljän kyläyhdistys ry. Jäsenmaksu on samalla Suomen Kotiseutuliiton jäsenmaksu, jonka kotiseutuyhdistysten liitto tilittää valtakunnalliselle liitolle.

Asutusekosäätiö	Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura
Kaavin pitäjäseura	Keitele-seura
Kiuruveden kotiseutuyhdistys	Kotalahden kyläyhdistys
Kuopion Isänmaallinen Seura	Lapinlahti-seura
Leppävirta-seura	Maaninka-seura
Muuraveden kotiseutuyhdistys	Nilsiän kotiseutuyhdistys
Nilsiän perinne- ja kulttuuriyhdistys	Peuran museosäätiö
Pöljän kyläyhdistys ry	Rautalammin historiallinen yhdistys
Rautalammin kulttuuriseura	Rautavaaran kotiseutuseura
Riistavesi-seura	Riuttalan talonpoikauskulttuurin suojelusäätiö
Savon kielen seura	Savon Tomerat Naiset
Sisä-Savon perinneyhdistys	Soinilansalmen kyläyhdistys ry
Sorsakosken kyläyhdistys	Suonenjoki-seura
Säyneisen kotiseutuyhdistys	Tervo-seura
Tuusjärvi-Hiidenlahti kyläyhdistys	Tuusniemen kotiseutuyhdistys
Tuusniemen käsityö- ja kulttuuriyhdistys	Warkaus-seura
Vehmersalmen kotiseutuyhdistys	Vesannon kotiseutuyhdistys

Hallitus ja hallinto

Hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt (sulkeissa varahenkilö):

Raija Pasanen, puheenjohtaja, Lapinlahti-Seura
Anna-Maija Korhonen, varapuheenjohtaja, Tervo-seura (Risto Korhonen, Tervo-seura)
Asko Tapaninen, Riistavesi-Seura (Seppo Kononen, Kaavin pitäjäseura)
Raimo Jalkanen, Rautalammin historiallinen yhdistys (Pirkko Annala, Sisä-Savon perinneyhdistys)
Jaakko Ikonen, Warkaus-seura (Maija Teppana-Karvinen, Leppävirta-seura)
Tytti Räikkönen-Partanen, Kuopion Isänmaallinen seura (Helga Ylönen, Savon kielen seura)
Helena Turunen, Kiuruveden kotiseutuyhdistys (Sirpa Niskanen, Lapinlahti-Seura)

Hallitus kokoontui Kuopiossa kahdeksan kertaa: 10.1.2018, 22.2.2018, 26.4.2018, 24.5.2018, 28.8.2018, 25.9.2018, 24.10.2018 ja 4.12.2018. Hallitus teki kesäretken 1.8.2018 Leppävirralle ja Sorsakoskelle, jossa mukana oli myös Kirsi Moisander ja Leppävirta-seuran hallituksen jäsen Urpo Koponen oppaana.

Hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita, matkakorvausta maksettiin laskua vastaan 30 snt/km.

Hallituksen työryhmät

Kotiseutukasvatushankkeen ohjausryhmä:

- Raija Pasanen, Anna-Maija Korhonen, Tytti Räikkönen-Partanen ja Asko Tapaninen

Avustustyöryhmä:

- Raija Pasanen, Anna-Maija Korhonen, taloudenhoitaja Helena Liukkunen ja sihteerinä Tuija Lepistö

Syysseminaarityöryhmä:

- Seppo Kononen, Helena Turunen, Raija Pasanen ja Helga Ylönen

Toiminnantarkastus

Vuoden 2018 toiminnantarkastajana toimi Matti Niiranen ja varatoiminnantarkastajana Kaija Heiskanen Kuopiosta. Toiminnantarkastajan palkkio maksetaan laskun mukaan.

Muut toimijat

- Taloudenhoitaja Helena Liukkunen
- Sihteerä Tuija Lepistö
- Tiedotusvastaava Seppo Kononen
- Tiedottaja Paula Turpeinen kotiseutukasvatusprojektissa

Vuosikokous

Vuosikokous pidettiin 24.3.2018 Suonenjoella, jossa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Vuosikokoukseen osallistui 18 äänivaltaista edustajaa ja muuta kokousväkeä 9 henkilöä.

Tunnustukset ja avustukset 2018

Ennen 24.3.2018 pidetyn vuosikokouksen alkua ohjelmassa olivat hallituksen päätösten mukaiset vuoden 2017 palkitsemiset: kotiseututeko, -kirja ja kotiseutuyhdistys.

Vuoden kotiseututekona palkittiin Harjurannan kyläyhdistyksen "Yhdessä Harjurannalla" tarinoita elävästä kylästä (500 euroa) ja Rautalammin lukion Satulateatterin "Viänänen goes to the jatkosota" -musiikinäytelmä (500 euroa).

Kotiseutukirjatunnustuksen sai Savon Tomerien Naisten "Käden taidot ja taitaja" -teos (800 euroa). Kunniainninta (200 euroa) myönnettiin Raija Remeksen "Käy pihhaa" ja "Käy peremmälle", Pangan ja Kyntisen seudun tarinoista kertovalle kaksiosaiselle teokselle.

Vuoden 2017 kotiseutuyhdistykseksi valittu Rautalammin Historiallinen Yhdistys sai tunnustuksena 700 euroa.

Kotiseututunnustuksen saanut kirja sekä kotiseutuyhdistys ilmoitettiin Suomen Kotiseutuliiton valtakunnalliseen kilpailuun. Liitolle saapuneet ehdotetut kotiseututeokset lahjoitettiin Kuopion kulttuurihistoriallisen museon käsikirjastoon.

Jäsenyhdistyksistä 23 jätti kannustusraahahakemuksen. Hallituksen päätöksellä vuonna 2018 kannustusrahan määrä on 200 euroa ja mahdollisesti jakamatta jäävä osuus jaetaan hakemuksen jättäneiden kesken. Jokaiselle hakemuksen jättäneelle yhdistykselle jaettiin näin 260 euroa, yhteensä 5 980 euroa. Tämä jälkeen talousarvioon varatusta 6 200 eurosta käyttämättä jäänyt osuus 220 euroa päätettiin kohdentaa muihin kuluihin.

Liittomme kautta jaettavien kotiseututyöhön tarkoitettujen avustusten haku ja myöntäminen tapahtuvat kerran vuodessa. Avustushakemuksia saapui kaikkiaan 33 kappaletta. Avustuksia jaettaessa painotettiin erityisesti sitä, että avustuksen kohteen katsottiin olevan hakijan toimintaa tai toimintaedellytyksiä kehittävä uusi toiminto, ja että hakija on kotiseututyötä tekevä yhteisö, jonka toiminnassa vapaaehtoistyöllä on keskeinen asema. Avustusten ulkopuolelle rajattiin mm. rakentamiseen tai siihen verrattavaan, yritystoimintaan, tarjoiluun tai jo toteutuneisiin tai lähes toteutuneisiin toimintoihin tähtäävät anomukset. Avustustyöryhmän valmistelun pohjalta hallitus päätti jakaa talousarvioon tehdystä 26 120 euron varauksesta 25 hakijalle yhteensä 20 150 euroa. Käyttämättä jäävä osuus 6 970 euroa päätettiin kohdentaa maakuntavideo- ja työkirjaprojektiin (4 970 euroa) sekä pilottikouluprojektiin (1 000 euroa).

Vuoden 2018 lopulla uudistettiin OLVI-säätiön tuen käyttöperiaatteita sekä avustusten hakuohjeita ja laadittiin uudet hakulomakkeet. Kaikki asiakirjat käytettiin OLVI-säätiön asiamiehellä hyväksyttävänä.

Edustukset ja muistamiset

Suomen Kotiseutuliiton valtuustossa Pohjois-Savon edustajana toimii Anna-Maija Korhonen.
Suomen Kotiseutuliiton vuosikokouksessa liittoamme edusti hallituksen jäsenistä Helena Turunen.
Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä läsnä oli myös puheenjohtaja Raija Pasanen.
Maakuntapäivän juhlassa 15.8.2018 liitolla ei ollut virallista edustusta, läsnä olivat mm. Seppo Kononen, Sirpa Niskanen ja Raija Pasanen.
Liiton entisen varapuheenjohtajan Jaakko Huttusen 80-vuotismerkkipäivillä liittoa edusti Raimo Jalkanen.
Elämää vanhalla Haapaniemellä – Villa Rulla Tarina -kirjan julkistamistilaisuudessa 16.8.2018 liittoa edusti Seppo Kononen.
Pielaveden kotiseutuillalla Suojalassa 18.8.2018 tilaisuuden juhlapuheen piti Seppo Kononen.
Soinilansalmen kyläyhdistyksen 20-vuotisjuhlassa Leppävirralla 25.8.2018 liiton tervehdyksen esitti Raija Pasanen.
Väärnin Pappilan Minna Kettusta muistettiin 50-vuotispäivän johdosta, liittoa edusti Sirpa Niskanen.
Varkauden kotiseutukeskuksen Tyyskän 160-vuotisjuhlassa 1.12.2018 liiton tervehdyksen esittivät Raija Pasanen ja Seppo Kononen.
Liiton edellisen taloudenhoitajan Unto Kärkkäisen kultaisen ansiomerkin hankinnassa liitto oli mukana Kaavin Pitäjätseuran kanssa.
Taloudenhoitaja Helena Liukkusen 60-vuotispäivillä liittoa edusti Tuija Lepistö.

Kotiseutukasvatusprojekti, jäsenkoulutus ja tiedottaminen

Kotiseutukasvatusprojektin eri osa-alueiden toteutusta varten tehtiin tiedottaja Paula Turpeisen kanssa osa-aikainen työsopimus. Tiedottaja kokosi ja taittoi ”Tutkimusmatka kotiseutuun” 2-osan, joka toteutettiin sekä painettuna että sähköisenä julkaisuna. Painettu julkaisu postitettiin Pohjois-Savon kouluille, kirjastoille, museoille, liittomme jäsenyhdistyksille sekä Suomen Kotiseutuliiton hallitukselle ja valtuustolle. Tiedottaja toteutti myös Riuttalan opasvihkosten suunnittelun ja taiton

sekä liittomme Kotipihlaja-jäsentiedotteiden taiton. Nettisivujen osalta toteutettiin jäsenyhdistyksille yksi koulutus Kaavilla.

3D-mallinnuksen koulutus yhteistyössä kansalaisopiston kanssa ei edennyt alkuselvitysten jälkeen. Maakuntavideon toteutuksen valmistelu aloitettiin Ingmanedu Kulttuuriopiston media-alan opiskelijoiden kanssa. Tavoitteena on saada ”Tällainen on meidän maakuntamme” -video valmiiksi keväällä 2019.

Kuopion kaupungin Neulamäen koulun kanssa käynnistettiin kotiseutukasvatuksen pilottikouluprojekti yläkouluikäisten nuorten ja kaupunkikoulujen tavoittamiseksi. Hankkeen tavoitteena on laatia yläkoulujen monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin sopiva kotiseutukasvatuksen työvihko, jonka on tarkoitus olla valmis keväällä 2019.

Liiton tiedottamiseen panostettiin ja kotiseutukasvatushankkeen myötä käytettävissämme oli tiedottajan erityisosaamista graafisella, digitaalisella ja some-alueilla. Tiedotusvastaava laati eri tapahtumista lehdistötiedotteet ja uutisjutut. Liitolle laadittiin myös uuden tietosuojalain edellyttämät rekisteriselosteet (jäsen-, avustus- ja palkkarekisterit).

Seminaarit

”Kotiseutuna Pohjois-Savo” -seminaari järjestettiin 10.11.2018 Kuopiossa yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa. Seminaaripuhujina olivat:

- Kauppaneuvos Paavo Jauhiainen – Miten savolaiset ovat selviytyneet EU-ajassa?
- EU:n komission viestintäpääosaston pääjohtaja Timo Pesonen – Savo, Suomi, Eurooppa – miten tästä eteenpäin?
- Kirjailija Antti Heikkinen – Mistä on savolainen tehty?
- Musiikillisesta annista vastasi Nyhtöpelimanni-orkesteri

Seminaariin kutsuttiin mm. liiton jäsenyhdistykset, eri kuntien päättäjätahoja ja virantoimittajia sekä muita yhteistyökumppaneita. Seminaarista tiedotettiin liiton kotisivuilla ja Facebookissa sekä maakuntaliiton uutisissa. Lisäksi Savon Sanomissa julkaistiin ilmoitus. Osallistujia oli lähes 100 henkilöä. Saadun palautteen perusteella seminaari oli antoisa ja keskusteluja herättävä.

Talous

OLVI-säätiön kotiseututyöhön myöntämän 70 000 euron avustuksen myötä liiton taloudellinen tilanne ja toiminnan edellytykset ovat kunnossa. Erilaisia avustuksia ja tukea kotiseutuyhdistysten liitolta eteenpäin kotiseututoimijoille on voitu myöntää aiempaa enemmän. Myös kotiseutukasvatushankkeen toimet toteutettiin OLVI-säätiön avustuksen turvin.

Arviointi kuluneesta toimintakaudesta ja tulevaisuuden näkymiä

Vuosi 2018 oli liiton toimintaa uudistava, ja toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja tehtävien toteuttamisessa onnistuttiin.

- Avustusohjeita tarkennettiin ja laadittiin uudet hakulomakkeet.
- Kotiseutukasvatushankkeessa tuettiin jäsenyhdistyksiä some-maailmaan, koottiin kotiseutukasvatuksesta lisää aineistoa kotisivuille sekä painatettiin ”Tutkimusmatka kotiseutuun” 2-osa.
- Kotiseutuseminaarin myötä jatkettiin yhteistyötä Pohjois-Savon liiton kanssa.
- Uusia yhteistyöhankkeita aloitettiin mm. Ingmanedu Kulttuuriopiston, Neulamäen koulun, Pohjois-Savon kylät ry:n ja Pohjois-Savon Jerry -järjestötoiminnan kanssa erilaisten kotiseututyömuotojen toteuttamiseksi.

Tavoitteiden saavuttamisessa asioihin paneutuvan hallitustyöskentelyn lisäksi merkittävää on ollut työryhmien toiminta, onnistunut projektityöntekijän valinta sekä tehtävänsä huolella hoitaneet muut toimijat.

Järjestetyistä kotiseutuseminaareista saadun palautteen pohjalta tulevina vuosina jatketaan panostusta tasokkaiden seminaarien järjestämiseen. Maakunnassa tehtävää kotiseututyötä tuetaan OLVI-säätiön liitolle antaman tuen ja velvoitteen mukaisesti. Liiton tunnettavuutta pyritään lisäämään, jäsenyhdistysten toimintaa aktivoidaan ja heidän toiveitaan liiton toiminnalle kartoitetaan järjestöpäivän avulla.

Kotiseutukasvatuksen jatkotoimina ja toimintasuunnitelmassa esitettyjen uusien toimintojen toteuttamiseksi vuonna 2019 palkataan osa-aikainen/määräaikainen henkilö ja/tai hankitaan tarvittava työ ostopalveluina. Toiminnot kohdistuvat mm. liiton omaan tiedottamiseen, suunniteltuihin uusiin toimintoihin sekä yhteyksien syventämiseen kouluihin sekä kotiseutuidentiteetin vahvistamiseen.